

boren, welke laatste op zijne beurt slechts drie dochters *Adriana*, *Anna* en *Catharina* nagelaten heeft.⁵⁾

Maar bovendien moet er een tweede zoon geweest zijn, dezelfde als jonker *Henrick van Nassau*, die gedurende de jaren 1513 tot 1517 schepen der stad Breda, in het jaar 1514 keurmeester van den wijn en in de jaren 1515 tot 1517 deken van de vleeschhouders is.⁶⁾ Wel kwamen mij geene acten in handen, waaruit deze verwantschap direct blijkt, maar anders is het eene onverklaarbare toevalligheid, dat diens drie zonen juist weder *Henrick*, *Jan* en *Pauwels* heeten.

Terwijl nu zijne zusters en broeder een goed huwelijk gedaan hebben, schijnt hij zich gemesallieerd te hebben, volgens Gommers met de dienstmeid zijner moeder. Hij is in het jaar 1517 althans vóór 28 Februari 1518 overleden, want op dien laatsten datum erkenden twee broeders Willems vóór schepenen van Breda aan Jan van Ghelchun ten behoeve der weduwe en de erfgenamen van *Henrick van Nassau* 56 Rijnsgulden schuldig te zijn wegens hout, staande te Rijsbergen op De Craen.⁷⁾

Inderdaad bezat *Henrick van Nassau* goederen onder dit dorp o. a. twee hoeven de eene Te(n) Craen de andere Den Ossenblock. Zijne weduwe is tusschen 15 Maart 1519 en 27 Maart 1526 overleden, want acten van beide data omschrijven een goed te Rijsbergen eerst als grenzende aan „Henricx van Nassau erfgenamen erve”, daarna aan „Henrick van Nassau kinderen erve”.⁸⁾

Deze kinderen zijn, in alphabetische volgorde, *Henrick*, *Jan* en *Pauwels*; zij bezitten de genoemde goederen in onverdeelden eigendom tot het jaar 1533, wanneer al hunne rechten door *Henrick* en *Pauwels* aan *Jan* worden afgestaan.⁹⁾ Verschillende acten van 4 Augustus 1533, 28 September 1535, waarin een heideveld te Caertschot onder Rijsbergen wordt overgedragen, 7 April 1537 en 19 Februari 1538 worden daarna door *Jan* verleden, waarvan de laatste, waarbij hij aan zijnen laat Jacop, zoon van wijlen Jan Jan Witbols eene pacht van een sester rogge uit de hoeve Ten Craen overdraagt, in hare considerans eene aanwijzing bevat, die te denken geeft: „om denselven Armen (van Rijsbergen) om Godswille gedeelt te worden achtereenvolgende der zonen, gemaect opt ongevalle, eertijts opten persoon Jan Jan Witbols voirss geboirt”.¹⁰⁾

Jan van Nassau is blijkbaar ongehuwd of zonder wettige nakomelingen gestorven: zijne beide broeders althans erven zijne bezittingen, waarvan *Henrick* zijne helft den 20sten Nov. 1543 aan *Pauwels* cedeert.¹¹⁾

⁵⁾ Men zie hiervoor S. van Leeuwen, *Batavia illustrata* II 976, die mede de afstammelingen geeft. Bij acte van 17 Sept. 1539 beschikten de kinderen van *Cymburg van Nassau* over de nalatenschap van *Engelbert van Diebeke*, heer van Attenhove en schout van Diest, hunnen vader en echtgenoot van voornoemde *Cymburg*. Archief van het Souv. Leenhof van Brabant te Brussel reg. 354 fol. 485. *Pauwels* is vóór 17 Febr. 1518 overleden blijkens eene acte van dien datum in het Bredasche register van schepenvestbrieven.

⁶⁾ Zie de aantekeningen op de schutbladen van het Bredasche register van schepenvestbrieven der betreffende jaren.

⁷⁾ Register van schepenvestbrieven als boven. *Jan van Ghelchun* was ook zaakgelastigde van *Adriana van Haestrecht*, weduwe van *Nassau*.

⁸⁻¹⁰⁾ Register van schepenvestbrieven als boven, voor zoover de Eeninge van Rijsbergen betreffende. Het is onnoodig van deze acten verdere bijzonderheden te geven; Gommers vermeldt er eenige.

¹¹⁾ Register van schepenvestbrieven als boven, voor zoover de Eeninge van Rijsbergen betreffende. *Henrick* verleed daartoe eene acte van procuratie dd. 2 Sept. 1541 vóór schepenen van Lier.

Henrick was volgens Gommers gehuwd met eene bastaarddochter van *Anthonis de Glimes*, markies van Bergen-op-Zoom, en zou drie kinderen gehad hebben *Anna*, *Anthonis* en *N. N.*, nor te Bergen. Hij was in 1553 en hoogstens tot 1557 schout van Roozendaal, maar daarna ben ik zijn spoor niet meer geworden.¹²⁾

Van den derden zoon *Pauwels* daarentegen is meer bekend. Hij was schout van Lier van St. Jan 1539 tot Paschen 1543 en daarna sedert 1 Januari 1545 meier van Groot-Zundert en rentmeester van beide Zundert's voor den Heer van Breda.¹³⁾ Hij bezat te Groot-Zundert het Huis Te Laer en zal met meer waarschijnlijkheid dit comfortabel huis bewoond hebben dan het min of meer hypothetisch kasteel van Rijsbergen, waarvan de Heer Gommers op gezag van den 17de-eeuwschen Bredaschen geschiedschrijver Havermans gewaagt.¹⁴⁾ Vreemd is het evenwel, dat, als hij bij acte van 30 Dec. 1545 (1546 n. st.) ten behoeve van *Henrick Montens* den Jongen eene rente van 25 Karolusgulden vestigt blijkbaar op al zijne bezittingen en ook op goederen bij het Laer, het Huis Te Laer zelf niet wordt genoemd.¹⁵⁾ De laatste acten van *Pauwels* betreffen zijn land de Coehening, eveneens aan het Laer gelegen, omtrent welks afsluiting hij met zijn buur *Diederick Zeeszijn*, rentmeester van den Heer van Breda (en zijn opvolger?) op 30 Augustus 1547 overeenkwam.¹⁶⁾ Hij had toen zijn huis Te Laer reeds bij acte van 28 Juli 1547 verkocht.¹⁷⁾

Pauwels van Nassau is volgens Gommers kanunnik te Lier geweest. Zooveel is zeker, dat hij huwde met *Margarete*, dochter van *Nicolas de Liere*, heer van Berchem, en *Gertrude Noris*, en verschillende dochters en een zoon had, waarvan de oudste *Barbara* huwde met *Cornelis van Mechelen*, uit welk huwelijk onder meer het „vrouwtje van Mechelen” werd geboren.¹⁸⁾

Naamlijst

der te Zutphen „met de stadsroeden” begraven personen,

medegedeeld door Jhr. H. H. RÖELL.

(Vervolg van XXXVII, 283).

1721. Sabbathi den 20 Septemb.

Op versoek van de wed. van wijlen d'Heer Burgm.
Derck Schimmelpenninck van der Oeije tot den

¹²⁾ Zie de Papieren Havermans in de collectie Cuypers van Velthoven, portefeuille Roosendaal, bewaard in het Rijksarchiefdepot in Noordbrabant.

¹³⁾ Zie zijne rekeningen in eerstgenoemde kwaliteit in het archief der Rekenkamer te Brussel. Afschrift van een zijner rekeningen in laatstgenoemde kwaliteiten bevindt zich in de collectie Cuypers van Velthoven, portefeuille Zundert.

¹⁴⁾ Blijkens eene eerstdaags door professor Mr. H. van der Hoeven te Zundert uit te geven studie over Zundert had *Pauwels* het Huis Te Laer den 2^{den} April 1544 gekocht.

¹⁵⁾ Zie de grosse in de collectie Cuypers van Velthoven. Zijne Zundertsche goederen zegt hij onlangs, door vernadering verkregen te hebben van jonker *Chaerle van Ymmerselle*, in welk verband er op gewezen worde, dat *Pauwels van Nassau* de oude gehuwd was met *Catharina van Haeften*, dochter van *Johan*, heer van Haeften, en *Derica van Immerseele*.

¹⁶⁾ Zie het register van schepenvestbrieven als boven, voor zoover de Eeninge van Rijsbergen betreffende.

¹⁷⁾ Zie de studie van prof. Van der Hoeven als boven.

¹⁸⁾ Zie hiervoor Butkens, *Trophées de Brabant* tom. II pag. 44, die zonder nader bewijs schrijft, dat *Pauwels* den toenaam *Meruwede* had, Gommers en in het bijzonder De Nederlandsche Heraut VII pag. 153 seq.